

شوش
گنجینه‌ی ایران

معصومه رحیمی امین

انتشارات پورصائب

شوش گنجینه‌ی ایرانی

نویسنده: معصومه رحیمی امین

طرح جلد و متن: جواد واعظی

نوبت انتشار: اول - ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۶۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۵۱۲-۳-۳

قم، خیابان معلم، مجمع ناشران، شماره ۲۴۳

poursaebpublication@gmail.com

ارتباط با مشتریان: ۰۹۱۹۵۳۱۳۳۰۱

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

سرشناسه: رحیمی امین، معصومه ۱۳۴۸

عنوان و نام پدیدآور: شوش گنجینه‌ی ایرانی / معصومه رحیمی امین.

مشخصات نشر: قم، پورصائب؛ ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۵۱۲-۳-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: ایران -- شوش

موضوع: Shush --Iran

موضوع: شوش -- آثار تاریخی

موضوع: Shush (Iran) -- Antiquities

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ DSR۲۰۹۷

رده‌بندی دیوبی: ۹۵۵/۵۳۳۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۹۳۱۳۷

فهرست

۹	 مقدمه
۱۱	 تاریخچه ی از شوش
۲۶	 کشفیات جدید باستان شناسی
۲۷	 مذهب و برزنیان شهر شوش
۲۸	 مذهب در اوایل دوران اسلامی
۲۸	 آرامگاه دانیال نبی
۳۰	 بقعه دعبل خزاعی
۳۱	 نصب و حذف مجسمه دعبل در شهر شوش
۳۲	 آب و هوا
۳۴	 مردم شناسی
۳۵	 اقتصاد شهر شوش
۳۵	 بازار تره بار شوش دانیال، سال ۱۳۸۳
۳۶	 طبیعت و جاذبه ها
۳۶	 کشاورزی و منابع طبیعی
۳۶	 رودخانه های در منطقه شوش
۳۹	 شیوه های آبیاری زمین های زراعی
۳۹	 اراضی زیر شبکه مدرن آبیاری دز
۳۹	 اراضی زیر ایستگاه پمپاژ چاه ها
۴۰	 جاذبه های گردشگری

- ۴۰.....زیگورات چغازنبیل
 ۴۱.....کاخ اردشیر (کاخ شاورور)
 ۴۱.....ایوان کرخه
 ۴۲.....کاخ آپادانای شوش
 ۴۴.....هفت تپه
 ۴۶.....رود کرخه
 ۴۷.....قلعه شوش
 ۴۸.....پارک بادی شوش یا پارک میراث فرهنگی
 ۴۸.....براسم مدعی
 ۴۸.....دید و بازدید عبد فطر در خیابان میثاق شهر شوش
 ۵۰.....فرهنگ و هنرمندان
 ۵۱.....حسان اقرار
 ۵۳.....دیدنی‌ها
 ۵۳.....صنایع دستی
 ۵۳.....قدمت شوش کهن
 ۵۵.....شوش در ادوار تاریخ
 ۵۶.....وجه تسمیه شهر شوش
 ۵۷.....قدمت و عظمت شوش
 ۵۸.....نگاهی به تاریخ شوش پیش از اسلام
 ۵۹.....بخشی از نخستین فرمان جهانی حقوق بشر
 ۶۳.....ایلامی‌ها
 ۶۶.....اهواز، برادر خوب شوش
 ۶۸.....اهواز و ریشه معنایی آن
 ۶۸.....اهواز و ریشه‌های تاریخی این نام
 ۷۲.....اهواز پیش از اسلام

- ۷۳..... دوران اسلامی و معاصر
- ۸۱..... بندر ناصری و اهواز امروز
- ۸۷..... نخستین چاه نفت در اهواز
- ۸۸..... جنگ مردم اهواز و عثمانی‌ها با انگلستان
- ۹۱..... جغرافیا و آب و هوا
- ۹۲..... آلودگی هوا
- ۹۳..... رودخانه کارون
- ۹۴..... شهروندان
- ۹۵..... یاسر عرفات در اهواز
- ۹۶..... امکانات شهری
- ۹۶..... راه‌آهن
- ۹۶..... دانشگاه‌ها
- ۹۷..... شوش در جنگ تحمیلی خالمانه
- ۹۸..... تاریخچه از استان خوزستان
- ۱۱۸..... دزفول، در یک قدمی شوش
- ۱۳۲..... پیدایش شهر شوش
- ۱۳۷..... شوش از کهن‌ترین شهرهای جهان
- ۱۴۰..... حقایق جالب از شهر شوش

مقدمه

شوش شهری با ۵/۶ کیلومتر مربع مساحت در ۱۱۵ کیلومتری شمال غربی اهواز بین ۳۲ درجه و ۲ دقیقه عرض شمالی و ۴۷ درجه و ۱ دقیقه طول شرقی نسبت به نصف‌النهار گرینویچ قرار دارد. بلندی شهر شوش از سطح دریا ۸۷ متر و فاصله هوایی تا تهران ۴۷۹ کیلومتر است. فاصله زمینی شوش تا تهران ۷۶۶ کیلومتر، تا اهواز ۱۱۵ کیلومتر، تا درفول ۲۴ و تا اندیمشک ۳۸ کیلومتر است. حدود ۱۳۲۹ هـ. ش به مرکز بخش تبدیل شد.

شوش از اوایل هزاره چهارم ق. م، موجودیت خویش را در صحنه تاریخ نشان داده و از همان ابتدا به عنوان مرکزی هنری، صنعتی، تجاری و سیاسی محسوب می‌شده است. شهر شوش، در زمان ایلامی‌ها به خاطر همین موقعیت ویژه، به عنوان پایتخت سیاسی، مذهبی انتخاب گردیده و تا سال ۶۴۰ ق. م؛ که این شهر توسط آشور بانیپال، پادشاه آشور، ویران گردید، اهمیت خود را حفظ کرده بود.

شهر شوش، در زمان داریوش هخامنشی (۵۲۵ ق. م) مجدداً رونق گذشته خود را بدست آورد و در طول حکومت هخامنشیان، از این شهر به عنوان پایتخت زمستانی استفاده شده است.

در این شهر از دوره‌های دیگر تاریخی ایران مثل: سلوکیان، اشکانیان، ساسانیان و دوره اسلامی، آثار و مدارک فراوانی بدست آمده است. این ویژگی‌ها باعث گردیده که این شهر به عنوان موزه‌ای از دوره‌های مختلف پیش از تاریخ و تاریخی و اسلامی ایران (تا قرن ۵ هجری قمری) تبدیل گردد.

شهر باستانی شوش از مراکز تمدن قدیم، از معروفترین شهرهای دنیا، پایتخت چند هزار ساله مملکت عیلام و همچنین پایتخت زمستانی امپراطوری هخامنشی بوده است. حمزه اصفهانی شوش را چنین توصیف نموده: شوش به معنی شهر آب، باطن، خوب و لطیف. در تورات و در قاموس موسی درباره شوش آمده است: شوشن یا شوشان در عبری زنبق بوده، در یونان سوسنای می گفتند و نام‌های دیگرش «سوسا» «سوس» بوده، قسمت بزرگی از ولایت شوش و عیلام را هم «سوسیانا» یا «سوزیانا» می گفتند. شوش یا شوشن نام همه

گیاهان تیره سنبل و زنبق و نرگس و اسپرغم به‌شمار می‌رود. شوش در قرون وسطی آباد و مرکزی بزرگ برای خوزستان بوده‌است که در آن روزگار چندین شهر، آبادی و حومه داشته و در آن شهر قلعه‌ای محکم و قدیمی، بازارهایی با شکوه و مسجدی با ستون‌های گرد وجود داشته‌اند. این شهر به داشتن منسوجات ابریشمی خام، ترنج، انار و بشکر معروف بوده‌است. آرامگاه دانیال نبی در شهر شوش واقع گردیده‌است. شوش در دوره اسلامی نیز مدت‌ها از شهرهای پرجمعیت و پررونق بود. هنگامی که مرکز خوزستان به اهواز منتقل شد شوش کم‌کم اهمیت خود را از دست داد. در طبقات پایین‌تر این شهر آثاری بدست آمده که باستان‌شناسان آن‌ها را مربوط به ۸ هزار سال پیش می‌دانند.

تاریخچه‌ای از شوش

شهر باستانی شوش مرکز تمدن عیلام بوده که واقع در یکصد و پنجاه کیلومتری شرق رود دجله در استان خوزستان است، شوش از حدود ۲۷۰۰ قبل از میلاد پایتخت بوده و این پایتختی تا پایان